

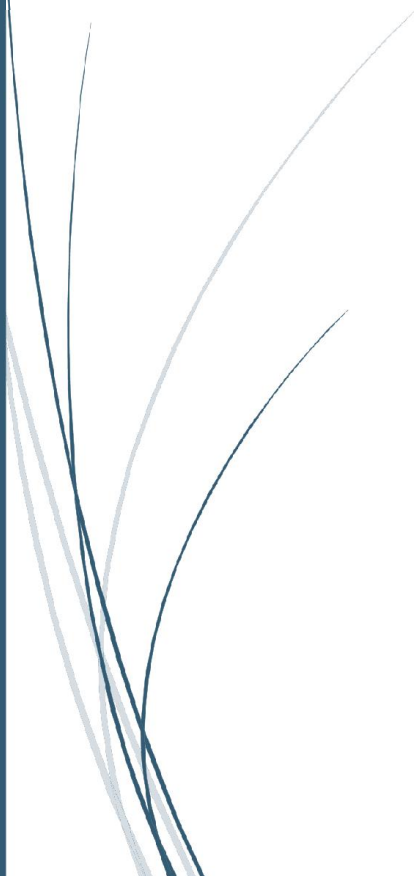
بنیاد ملی خستبگان

طرح شهید احمدی روشن

پیشنهاد

دوره هفتم

باسمه تعالی

واکاوی اثر گذاری رویکرد تنزیلی بر استخراج مباحث علوم قرآن؛ جمع قرآن، اسماء و صفات قرآن، ناسخ و منسوخ، محکم و متشابه، اعجاز، اسباب نزول، روش تفسیر قرآن به قرآن، و اهداف قرآن

استاد خبره:

سرکار خانم بهجت پور

۱ محل فعالیت خبره:

حوزه علمیه خواهران

۲ لینک صفحه شخصی خبره:

...

۳ لینک فیلم توضیح پروژه توسط خبره در سایت آپارات:

...

۴ شرح موضوع طرح پیشنهادی:

با توجه به اینکه مباحث علوم قرآن مبانی تفسیر و فهم کلام الهی را شکل می‌دهد، و توجه به قرآن به مثابه متنی که به تدریج نازل شده می‌تواند بر برداشت‌های محققین و مفسرین از قرآن تأثیر گذار باشد، این پروژه پیشنهاد می‌شود. دانشمندان جهت استخراج مباحث علوم قرآن از منابع و عناصر مختلفی همچون گزاره‌های تاریخی، منابع روایی و داده‌های هر علمی که در نقطه اشتراک با علوم قرآن در پی هموار سازی فهم قرآن است، بهره جسته‌اند. نزول تدریجی قرآن و ترتیب نزول سوره‌های آن یکی از قرائن پدیده‌شناسی قرآن به شمار می‌آید و نقش مهمی در تدقیق روش‌های تفسیری از جمله تفسیر قرآن به قرآن به شمار می‌آید؛ لکن غالب مفسران و دانشمندان علوم قرآن این موضوع را در مباحثی همچون جمع قرآن، اسماء و صفات قرآن، اعجاز قرآن، ناسخ و منسوخ، محکم و متشابه و ... دخالت نداده و برخی نیز کمابیش توجهاتی داشته‌اند.

بدیهی است پذیرش عنصر ترتیب نزول در استخراج مباحث علوم قرآن در یک تقسیم‌بندی ثنایی از دو صورت خارج نیست؛ یا این عنصر در مباحث علوم قرآنی مانند بحث قرائات بی‌تأثیر است و یا در آن‌ها تأثیر می‌گذارد. حال در مواردی که نگرش تنزیلی بر مباحث علوم قرآن تأثیر دارد؛ یا مباحث جدیدی را تولید می‌نماید و یا همان مطالبی را که تا کنون از مباحث علوم قرآن بدست آمده، موضوع تأثیر خود قرار می‌دهد. در مقام تحقیق بر تأثیر گذاری عنصر ترتیب نزول در مطالب علوم قرآن سه حالت تأثیر در ابعاد، اصلاح و تولید دانش افزون متصور است.

این پروژه در پی واکاوی تطبیقی میان دیدگاه‌های دانشمندان فریقین که این عنصر را در استخراج مباحث علوم قرآن لحاظ کرده‌اند و یا نسبت به آن هیچ گونه توجهی نداشته‌اند، است و با توجه به گستره مباحث محتمل تاثیر پذیرفته از عنصر ترتیب نزول به طور خاص چند محور اصلی جمع قرآن، اسماء و صفات قرآن، ناسخ و منسوخ، محکم و متشابه، اعجاز، اسباب نزول، روش تفسیر قرآن به قرآن، و اهداف قرآن را در دستور کار خود قرار خواهد داد و به دنبال داوری و کشف حقیقت از میان دیدگاه‌های دانشمندان است.

۵ هدف گیری خاص این طرح:

مباحث علوم قرآن؛ جمع قرآن، اسماء و صفات قرآن، ناسخ و منسوخ، محکم و متشابه، اعجاز، اسباب نزول، روش تفسیر قرآن به قرآن، اهداف قرآن با رویکرد تنزیلی

۶ اهمیت انجام این طرح برای کشور:

-در ناسخ و منسوخ و محکم و متشابه این متغیر، منطق جدیدی برای شناسایی دقیق تر راه حل متشابهات و نیز نظام منسوخات ایجاد میکند و نظریه نسخ مشروط مورد نظر برخی محققان همچون آیت الله معرفت و مقام معظم رهبری را تقویت خواهد کرد .

-دخالت مباحث ترتیب نزول در اعجاز قرآن موجب می شود، اعجاز قرآن به عنوان ضرورت دفاعی و نه شرط دعوت قلمداد شده و سیر تحدی گفته در دانش کلام را مورد نقد و اصلاح قرار می دهد.

- در اهداف قرآن قادر خواهد بود تا دانش‌های افزونی در اختیار محققین قرار دهد و به معرفت درباره امتداد علمی و استمرار دهد.

-در جمع قرآن بسیاری از شبهات شرق شناسان را پاسخ و تحلیل روشنی از پدیده جمع و تدوین قرآن را ارائه دهد به گونه ای که اضطراب و تحیر در قطعی بودن جمع آیات در سور و تنظیم آن ها از سوی پیامبر اکرم را تثبیت کند.

۷ کارفرما/مشتریان احتمالی پروژه:

جامعه علمی

۸ کارهای مشابه انجام شده در داخل یا خارج کشور:

این کار به صورت فعلی جدید است اما در مقدمات تفسیر بیان المعانی، الحدیث و همگام با وحی به طور اجمالی به آن اشاره ای شده است.

۹ نیازمندی‌های این پروژه:

(الف) نیازمندی نیروی انسانی:

توضیحات	دکتری	کارشناسی ارشد	کارشناسی	تخصص‌های مورد نیاز مجموعه علوم قرآن و تفسیر
۷ نفر	۳	۲	۲	

(ب) نیازمندی مالی و تجهیزاتی:

۲۰۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال

۱۰ چشم‌انداز طرح و امکان توسعه:

امکان توسعه طرح در موضوعات دیگر علوم قرآن وجود دارد.
امکان توسعه طرح در موضوعات تفسیر موضوعی تنزیلی وجود دارد.

۱۱ زمان‌بندی اجرای طرح:

ماه/کار	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹
انتخاب اعضا و جلسات توجیهی	■								
برگزاری دوره آموزشی و مهارت آموزی		■							
تدوین طرح اجمالی		■	■						
تدوین مقالات و بخش‌های کتاب			■	■	■				
بررسی و بیان اصلاحات						■	■		
تدوین نهایی								■	
جمع‌بندی									■

+++

